

جوهر مجرد

جوهر مجرد یکی از [اصطلاحات](#) به‌کار رفته در [علم فلسفه](#) بوده و به معنای [جوهر بسیط مجرد](#) در مقام [ذات](#) و فعل، یا در مقام ذات است.

فهرست مندرجات

۱ - اقسام جوهر

۱.۱ - جوهر مفارق

۱.۲ - جوهر مادی

۲ - مستندات مقاله

۳ - پانویس

۴ - منبع

اقسام جوهر

جوهر به [تقسیم اولی](#) دو قسم دارد:

۱. جوهر مجرد (مفارق)؛

۲. [جوهر مادی](#) (غیر مجرد).

[۱] [خواجه نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، اسلس الاقتبلس، ص ۳۸.](#)

← جوهر مفارق

«جوهر مجرد»، جوهری است که ذاتش مجرد و غیر مادی است. این‌گونه جواهر که «جواهر مفارقه» نیز گفته می‌شوند، بسیط‌اند و جزء برای امر مرکبی واقع نمی‌شوند و بر دو گونه‌اند:

۱. جوهری که در عمل نیز مجرد است و متصرف در [ماده](#) نیست. این قسم را «[عقل](#)» گویند.

۲. جوهری که در عمل، مجرد نیست و در بن مادی تصرف می‌کند. این قسم را «[نفس](#)» می‌گویند.

[۱] [مجتهد خراسانی \(شهابی\)، محمود، رهبر خرد، ص ۵۹.](#)

← جوهر مادی

جوهر مادی، جوهری است که در ذات و عمل مجرد نباشد و به سه صورت می‌آید:

۱. [هیولی](#) (ماده)؛ جوهری است که محل و ماده جوهر دیگر باشد.

۲. [صورت](#)؛ جوهری است که [حال](#) در جوهر دیگر باشد.

۳. [جسیم](#)؛ جوهری است که مرکب از حال و محل باشد.

مستندات مقاله

در تنظیم این مقاله از منابع ذیل استفاده شده است:

- [مجتهد خراسانی \(شهابی\)، محمود، رهبر خرد.](#)
- [خواجه نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، اسلس الاقتبلس.](#)

۱. [↑](#) خواجہ نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، اسس الاقتباس، ص ۳۸.

۲. [↑](#) مجتهد خراسانی (شہابی)، محمود، رہبر خرد، ص ۵۹.

[بایگاہ مدیریت اطلاعات علوم اسلامی، برگرفته از مقاله «جوهر مجرد»، تاریخ بازبینی، ۱۶/۱۲/۱۳۹۵.](#)